Autor: Slavomir Kalma, Zverejnené: 25.06.2017, Aktualizované: 02.02.2023

Bratislava 24. júna (TK KBS)

Pastiersky list biskupov Slovenska

k zasväteniu Slovenska Božskému Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie.

Aj keď podľa múdrosti antického filozofa *„nevstúpime dvakrát do tej istej rieky“*, predsa sú chvíle nielen v našom osobnom živote, ale aj živote Cirkvi i národa, keď sa treba zahľadieť do minulosti. Chceme sa z nej poučiť a nechať sa ňou inšpirovať pri zápase o ochranu hodnôt západnej kresťanskej civilizácie, do ktorej od čias svätých Cyrila a Metoda patrí aj náš národ.

V dejinách nášho národa vidíme mnohoraké Božie zásahy, Bohom ponúkané riešenia zložitých situácií, ale zároveň aj prejavy ľudskej nevôle prijať Božie prostriedky záchrany. Pohľad do dejín má byť preto vďačným pokorným a duchovným krokom, ktorým sa dá vstúpiť do spásnej sily daného okamihu. Takýmto jedinečným okamihom, pri ktorom je potrebné sa zastaviť, je nepochybne 70. výročie zasvätenia Slovenska Božskému Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Modlitbu zasvätenia predniesol nitriansky arcibiskup Karol Kmeťko 6. júla 1947 v rámci celokrajinských mi¬sijných slávností na Starých Horách. Vtedajší slovenskí biskupi vyslovili nádej, že jednomyseľné a zbožné zasvätenie prinesie nášmu národu Božie požehnanie.

Všimnime si dejinný rámec tohto zasvätenia. Bolo to dva roky po druhej svetovej vojne a katolíci boli vyradení z politického života. Neprajnosť, ba otvorené nepriateľstvo voči Cirkvi už bolo cítiť všade (poštátnenie škôl, zatknutie biskupov Jána Vojtaššáka a Michala Buzalku, domová prehliadka Karola Kmeťka, zatýkanie kňazov a laikov, udavačstvo, politické väznenia, potláčanie ľudskej slobody a dôstojnosti). Vtedajší režim sa hneď po vojne pripravoval na prevzatie celej moci v štáte, čo sa v plnej miere uskutočnilo po roku 1948. V akte zasvätenia Slovenska vtedajší biskupi vyjadrili nádej, že Božské Srdce Ježišovo a Nepoškvrnené Srdce Panny Márie bude posilou v týchto neľahkých časoch. Celkom iste neušlo ich pozornosti, že po zasvätení Cirkvi a celého ľudstva Srdcu Panny Márie, ktoré vykonal pápež Pius XII. 8.12. 1942 v poslušnosti fatimskému proroctvu, nastal sled významných zvratov v práve prebiehajúcej vojne.

Dnes síce žijeme v spoločnosti, ktorá nám navonok zaručuje vyznávať a praktizovať našu vieru, avšak nachádzame sa v situácii, keď sme ohrození z viacerých strán. Ideologický materializmus padol so systémom, ktorý bol diktatúrou a na jeho miesto nastúpil materializmus pragmatický, zameraný na pohodlie, zábavu a pôžitok. Nášmu správaniu nič nevnucuje, nevedie s nami názorové spory. Avšak kvalitu svojho života meriame tovarom. V takomto myšlienkovom svete nie je miesto pre náboženstvo. Ak áno, tak nepravé, bez kríža, zúžené na témy šťastia a pohody, bez chorôb, staroby, utrpenia, obeti a smrti. V strede takejto falošnej nábožnosti stojí individuálna emocionalita, túžba zvíťaziť nad rutinou všednosti, potreba prekonať stres, či kompenzovať psycho-sociálnu nerovnováhu. Je to konzumné myslenie, ktorému chýba vzťah s osobným Bohom.

Naša náboženská skúsenosť však hovorí, že ak niet v našom živote pravého trojosobného Boha, všetko ostatné bude márne. To je tak, akoby sme si zle zapli prvý gombík na košeli: vtedy všetky ostatné budú zle zapnuté a treba začať znovu zhora. Ak základný vzťah – vzťah k Bohu – nie je správny, všetky iné vzťahy, z ktorých sa skladá a buduje náš život, nemôžu byť správne.

Túžime po lepšom svete. Isté však je, že svet, ktorý sa vzďaľuje od Boha, sa nemôže zmeniť v lepší, ale v horší. Len život v Božej prítomnosti môže garantovať lepší svet. Preto sa potrebujeme aj my oprieť o istotu, ktorú nám nezaručí ani politika, ani veda, sociológia, psychológia, či alternatívne duchovné hnutia (ezoterické, okultné...) Nijaká ľudská snaha nedokáže vyriešiť súčasnú morálnu krízu vo svete. Potrebujeme Božiu pomoc, s ktorou chceme zodpovedne spolupracovať.

Živá viera v Boha je najlepší spôsob, ako sa postaviť proti prekrútenému chápaniu ľudských práv, antikoncepčnej mentalite, zlu potratov, gender ideológii, eutanázii, degradovaniu rodinného života, konzumnej sexualite, pornografii, nevere masovo umožňovanej modernými sociálnymi sieťami; proti zneužívaniu demokratických práv, stavu, keď zvrátenosť je obhajovaná a protest kriminalizovaný, chorobe úplatkárstva, mentalite klamu vedúcej k veľkým sociálnym rozdielom, slabnúcej vzdelanostnej úrovni; úrovni výchovy a sociálnej starostlivosti, odlivu mladých ľudí do cudziny, terorizmu, prenasledovaniu kresťanov, kriminalizácii a šikanovaniu Cirkvi na verejných fórach, strate národného povedomia, novopohanstvu a mnohému ďalšiemu zlu. Preto potrebujeme ľudí, ktorí sa nielen verbálne hlásia k hodnotám Božieho kráľovstva, ale ich aj, s Božou pomocou, žijú.

Tieto hodnoty vyžarujú z Ježišovho prebodnutého Srdca. Pápež Pius XI. v encyklike Miserentissimus Redemptor (1928) vidí

milosti vychádzajúce z Najsvätejšieho Srdca ako liek na choroby modernej doby, ktorá sa nápadne podobá našej: *„Z každej strany na nás dopadá volanie národov, (kde) ... vlády povstali a sprisahali sa proti Pánovi a proti jeho Cirkvi. V týchto národoch vidíme, ako sú pošliapavané Božské a ľudské práva... vidíme ako je celý kresťanský ľud ohrozovaný a utláčaný, v trvalom nebezpečenstve odpadu od viery a smrti".*

Úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu, ktorá má neodškriepiteľné biblické korene (Zach 12, 10; Jn 19, 37), a teologicky bola rozvinutá v náuke cirkevných otcov i dielach stredovekých duchovných spisovateľov, dostala osobitý impulz cez zjavenia Pána Ježiša sv. Margite Márii Alacoque (1647 – 1690). Táto úcta cez prehĺbenie vzťahu k Eucharistii a prax pravidelnej svätej spovede, priniesla skutočné oživenie náboženského života, ktorý je hmatateľný dodnes aj v našich farnostiach. Preto môžeme povedať, že uctievanie Ježišovho Srdca patrí k *„podstate kresťanstva"* (K. Rahner), pretože naozaj potrebujeme „amnestiu" neba.

Sme presvedčení, že len kto je *„ranený láskou"* (Pies 4, 9) bude milovať a *„z jeho vnútra potečú prúdy živej vody"* (Jn 7, 38). Len žiarou lásky Ježišovho Srdca môže byť naše ľahostajné srdce opäť zapálené a môže nanovo vzplanúť a zapaľovať ostatných. Ježišova láska môže účinne zasiahnuť aj naše srdce, ak mu dáme k tomu súhlas, pretože opravdivá láska, má byť obojstranná – opätovaná. Ako odpovieme my na toto neprehliadnuteľné vyznanie lásky?

Vzorom dokonalého súhlasu s Božím plánom je Panna Mária. Ona súhlasila s *„veľkolepým plánom srdca"*. Ona hovorí „áno" Slovu, ktoré neprichádza panovačne, ale s prosbou, pokorne. Týmto spôsobom vstupujeme do Máriinej viery; rozhodujeme sa pre konanie všetkého *„s Máriou, v Márii a pre Máriu, aby sme to dokonalejšie robili cez Ježiša, v Ježišovi a pre Ježiša"*. Tak sa môžeme stať ľuďmi, ktorí sa nechajú zasiahnuť v srdci a budeme sa najskôr pýtať: *„Čo máme robiť?"* (Sk 2, 37), aby sme porozumeli odpovedi, ktorá vystupuje z hlbín Ježišovho Srdca: „Poďte ku mne všetci... Učte sa odo mňa" (Mt 11, 28-29). Znamená to, že prvenstvo v našom živote budú mať Božie hodnoty a naše svedomie formované v tomto duchu bude pre nás kritériom našej činnosti. Preto naše zasvätenie sa Bohu a Panne Márii nie je formalita, ale uvedomelé prijatie Ježišových hodnôt do nášho života. Zasvätenie je ako kadidlo: cítiť jeho vôňu, len vtedy, keď sa vloží na rozžeravené uhlie, ktoré horí v našom srdci odhodlanom na ochotnú službu a obetu.

Preto vás, milí bratia sestry, pozývame na Národnú púť do Nitry na slávnosť sv. Cyrila a Metoda 5. júla, kde zaznie naše zasvätenie sa Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Tu sa chceme spolu so sv. Metodom modliť: *„Ty však z výsosti, hľaď na nás, túžiacich za tebou, vysloboď svojich učeníkov z každého nebezpečenstva a rozširuj pravé učenie... aby sme, žijúc tu dôstojne podľa svojho poslania, stáli potom s tebou... po pravej strane Krista, nášho Boha a prijali od neho večný život".* (ŽM XVII).

Vaši biskupi Slovenska